

Oddlužení osob ve výkonu trestu odnětí svobody

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá oddlužením dlužníka, který se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody. Jedním z cílů práce je na základě dostupných dat analyzovat fenomén zadluženosti českých vězňů, popsat jeho příčiny a možnosti řešení v obecné rovině. Hlavním cílem práce je seznámit čtenáře s procesem oddlužení dlužníka ve VTOS s důrazem na specifika a odchylky, které do oddlužení vnáší situace dlužníkova uvěznění. Oddlužení je v práci vnímáno jako nástroj k řešení problému, jímž je zadluženost českých vězňů. V rámci dosažení hlavního cíle je zkoumáno, které legislativní změny institut oddlužení pro dlužníky ve VTOS zpřístupnily a současně jaké zde stále zůstávají překážky, jež dlužníkům ve VTOS oproti dlužníkům na svobodě proces oddlužení objektivně ztěžují či ohrožují jeho zdárný průběh. K dosažení vytčených cílů jsou kombinovány metody analýzy a deskripce právních předpisů, soudních rozhodnutí a dalších relevantních dokumentů, doplněné praktickými příklady vybraných insolvenčních řízení a pracovními zkušenostmi autorky z dané oblasti.

Práce je členěna do dvou částí. První část se zabývá zadlužeností českých vězňů. Analyzuje dostupná data k tomuto fenoménu, popisuje jeho příčiny s důrazem na typické dluhy odsouzených osob a rozebírá možnosti, jaké má odsouzený k řešení svých dluhů během výkonu trestu k dispozici. Druhá část se zabývá institutem oddlužení dlužníka ve výkonu trestu odnětí svobody, jakožto konkrétního nástroje k řešení jeho zadluženosti. Je popsán celý proces oddlužení s důrazem na zvláštnosti tohoto procesu, které vyplývají ze specifického postavení dlužníka ve výkonu trestu odnětí svobody. Jsou analyzovány aspekty, které dlužníkům ve vězení ve srovnání s dlužníky na svobodě proces oddlužení komplikují či ohrožují. Některé z těchto aspektů jsou demonstrovány v praxi odkazem na vybraná insolvenční řízení či práci s materiálem získaným od odsouzeného.

V závěru autorka shrnuje svá zjištění z obou částí práce. Zadluženost je identifikována jako problém týkající se většiny odsouzených osob. Oproti dlužníkům na svobodě mají odsouzení také dluhy, které souvisí s trestnou činností. Pokud ve výkonu trestu pracují, splácí se část dluhů z pracovní odměny. Oddlužení představuje efektivní nástroj k řešení dluhů odsouzených, a díky představeným legislativním změnám je dnes pro odsouzené přístupnější, než bylo dříve. Stále zde ovšem pro osoby ve výkonu trestu zůstává řada překážek, které se vyskytují ve všech fázích procesu oddlužení.

klíčová slova: zadluženost vězňů, insolvenční řízení, oddlužení vězňů